

Programa Erasmus+ per al PAS del CRAI
Informe de la beca de mobilitat a la Stockholms Universitet
(Curs 2021-2022)

<i>Nom del participant</i>	F. Xavier López Sevilla
<i>CRAI Biblioteca o Unitat</i>	CRAI-Unitat de Gestió de la Col·lecció
<i>Institució i país de destí</i>	Stockholms Universitet, Suècia
<i>Dates d'estada a la universitat estrangera</i>	Octubre, 2022

La Universitat d'Estocolm dins el panorama universitari suec.

El panorama de les universitats públiques sueques compta amb dues grans universitats amb un ampli recorregut històric: Uppsala University (1477) i Lund University (1666), però també amb orígens medievals.

Una nova generació d'institucions d'ensenyament superior es van crear a la segona meitat del S. XIX com a resposta a les noves necessitats tècniques i educatives derivades de la societat industrial per a esdevenir finalment universitats públiques en els anys de represa després el gran conflicte que va suposar la II Guerra Mundial. Podem destacar la Universitat de Goteborg (1954), la mateixa Universitat d'Estocolm (1960) i l'Institut Karolinska (1960).

Molts professionals de l'àmbit universitari reconeixen aquest segon grup d'universitats com a, precisament degut a les seves particularitats històriques, institucions més flexibles i adaptables a grans reptes socials i acadèmics com ara la incorporació de les dones a càrrecs directius i de responsabilitat acadèmica, l'impacte de les tecnologies de la informació al sistema educatiu superior o la transformació digital dels sistemes d'informació.

Finalment, hi ha una tercera generació d'universitats nascudes posteriorment l'any 2000 i procedents de la fusió d'universitats o escoles universitàries més petites i que donen lloc a unes universitats urbanes molt implicades amb les necessitats educatives de les comunitats a les que proporcionen serveis, com ara la Linnaeus University (2010) i la Malmö University (2018).

La Universitat d'Estocolm es va constituir com a universitat pública l'any 1960, tot i que es poden resseguir iniciatives d'educació superior a la ciutat d'Estocolm des de 1878, esdevenint l'any 1904 una data clau doncs la municipalitat d'Estocolm impulsà l'escola universitària que va concedir els primers títols oficials universitaris.

L'any 1970 es va inaugurar el campus Frescati en una zona natural prop de la ciutat d'Estocolm, esdevenint el principal campus de la universitat i la seu dels seus principals equipaments com ara la biblioteca de la universitat. (<https://www.su.se/stockholm-university-library/>).

Per altra banda, la seu del campus Frescati comparteix localització dins de la ciutat d'Estocolm amb els principals campus de l'Institut Karolinska i la Universitat Politècnica d'Estocolm (KTH) constituint un espai de possibles col·laboracions amb una gran potencial universitari.

La Universitat d'Estocolm i la seva biblioteca.

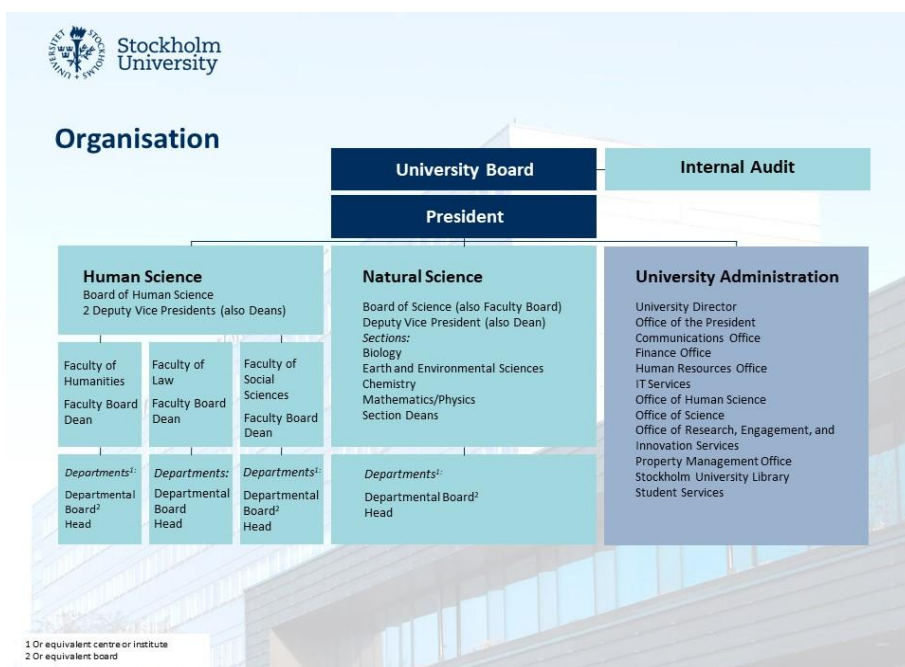
La Universitat d'Estocolm compta amb 39.154 estudiants registrats, on 29.351 són estudiants a temps complet, i disposa de 1.600 estudiants de doctorat distribuïts equitativament entre les branques de ciències i humanitats.

Els seus estudis més exitosos en nombre d'estudiants matriculats són el Grau de Psicologia, el Grau de Criminologia i el programa de Dret Suec, cosa que ens proporciona informació sobre la importància de la Facultat de Dret dins de la Universitat.

El pressupost anual és de 517 milions d'euros, dels quals el 65% estan finançats directament pel govern suec i figura com una de les 100 universitats millor valorades als rankings internacionals, a més de disposar de varis acadèmics guardonats amb el premi Nobel al llarg de la seva història.

La biblioteca de la Universitat d'Estocolm és la principal infraestructura de suport als estudiants, professors i recercadors de la universitat. Amb una clara vocació digital ofereix serveis també al públic en general, a més dels seus usuaris universitaris, també són un referent pel que fa a la publicació de continguts acadèmics i l'impuls a la ciència oberta.

Organitzativament forma part de l'Administració de la Universitat, està liderada per un director acompanyat d'un grup de direcció i les seves activitats es divideixen en dues grans àrees: Serveis als Usuaris i Suport als Mitjans i Desenvolupament. Els serveis de la biblioteca inclouen l'Arxiu i el Registre de la Universitat.

Font: Stockholm University

Pel que fa als espais físics, la biblioteca de la Universitat d'Estocolm consta d'una gran biblioteca de campus, Frescati Library, amb 1400 places d'estudi individual i 45 aules d'estudi en grup situada al principal campus de la universitat, a més de quatre biblioteques temàtiques:

- The Asia Library
- The Department of Media Studies Library
- The Latin America Library
- The Mathematics Library

Taulell d'atenció a l'usuari a la Frescati Library

Sobre els fons patrimonials, la biblioteca de la Universitat d'Estocolm té una àmplia col·lecció de llibre antic, mapes i manuscrits, amb alguns d'aquests fons especials consultables en format digital.

Els llibres impresos abans de 1800, així com alguns materials considerats d'especial valua científica, estan guardats en espais que garanteixen les condicions climàtiques necessàries i es poden consultar sota supervisió en sales de lectura especials.

Pel que fa a la política d'adquisicions, la principal estratègia de treball a la Biblioteca de la Universitat d'Estocolm és la de proveir als usuaris l'accés als recursos d'informació amb la màxima celeritat possible, per aquest motiu fomenten un diàleg directe amb els seus usuaris i prioritzen una dinàmica de treball basada en el principi de *request and needs driven*.

L'editorial universitària, Stockholm University Press, està integrada com a servei de la biblioteca i està orientada a la publicació de monografies i publicacions periòdiques en modalitat d'accés obert, complint d'aquesta manera amb la visió de treball actiu entorn de la ciència oberta.

Erasmus+ Exchange Program (3rd-7h October, 2022)

L'estada d'intercanvi a la biblioteca de la Universitat d'Estocolm es va realitzar durant els dies 3 i 6 d'octubre de l'any 2022 i va consistir bàsicament en una sèrie de trobades amb col·legues i professionals de la biblioteca de manera que hom podia fer-se una idea molt completa del rang de serveis que ofereix la biblioteca a la seva comunitat d'usuaris i, potser encara més rellevant, de la cultura de treball vigent a la institució.

La Universitat d'Estocolm és una institució molt activa en el foment dels intercanvis internacionals i això es reflecteix a la biblioteca en el fet que disposa d'una persona que realitza les tasques de coordinació de les estades internacionals. Aquest fet implica que a la biblioteca de la Universitat d'Estocolm està molt acostumada a rebre visitants internacionals i tot el procés de gestió de la sol·licitud és molt amigable.

Amb Lilian Fernández Hall, responsable de mobilitat internacional a la biblioteca de la Universitat d'Estocolm

Els àmbits de treball sobre els que van tractar les trobades amb col·legues de la biblioteca de la Universitat d'Estocolm van ser amplis i contemplaven aspectes com:

- Col·leccions especials i digitalització de col·leccions
- Serveis als Usuaris i polítiques d'accessibilitat dels serveis
- Circulació de documents
- Suport a les habilitats informacionals i el suport específic als estudiants de doctorat
- Gestió de col·leccions: Acords transformatius i model PDA (Patron Driven Acquisition)

En el període en el que es va portar a terme l'estada de treball (Octubre, 2022) al Servei d'Adquisicions del CRAI de la Universitat de Barcelona estàvem molt impactats pel fet de la migració de la plataforma de gestió bibliotecària al nou programari Alma de Proquest i, per aquest motiu, vam projectar l'oportunitat d'observar la dinàmica de treball a la secció de gestió de col·leccions documentals de la biblioteca de la Universitat d'Estocolm com una possible opció de referència de bones pràctiques, però aquesta presumpció finalment es va mostrar com a inadequada doncs a la biblioteca de la Universitat d'Estocolm han optat per un model de treball on s'utilitzen diversos softwares especialitzats en funció de les diferents tasques assignades, seguint el següent esquema:

- Library system: Koha (Open Source)
- OPAC: Libris (Royal Library of Sweden)
- Discovery: EDS (EBSCO)
- Link resolver: SFX (ExLibris/ProQuest)
- ERM system: Coral (Open Source)
- Logistic system: Viola (Stockholm University)

La planificació de l'estada també incloïa dues visites a dues institucions bibliotecàries sueques molt rellevants:

La Biblioteca Nacional Sueca:

Kungl Biblioteket:

(<https://www.kb.se/in-english.html>)

A més de la visita estandarditzada que va permetre conèixer les importants instal·lacions i els serveis de la Biblioteca Nacional, també va servir per a descobrir el paper de la institució pel que fa a la preservació digital, doncs l'equipament també té funcions d'agència nacional pel que fa referència a aspectes de preservació del patrimoni cultural.

La magnífica sala de lectura principal de la Kungl Biblioteket (Font: elaboració pròpia)

La Biblioteca de l'Agència Nacional de Patrimoni Suec:

Vitterhetsakademien's Library:

<https://www.raa.se/in-english/about-the-library/the-library/>)

Amb el personal bibliotecari de la Biblioteca de l'Agència Nacional de Patrimoni Suec vam poder intercanviar opinions i reflexions entorn de les dificultats que suposa el procés de canvi de plataforma de gestió bibliotecària doncs utilitzen el programari ALMA des de l'any 2019, així com la importància de comptar amb una comunitat de suport amb altres entitats usuàries del mateix programari (<https://www.nordic-alma.se/>)

Col·leccions patrimonials a la Vitterhetsakademien's Library (Font: Vitterhetsakademien's Library)